

Em vaig voler morir

La tristesa em cobria com una segona pell, en aquell retrat on apareixo amb els cabells curts

Foto: Paul Power

La tristesa em cobria com una segona pell, en aquell retrat on apareixo amb els cabells curts. Em van començar a caure, i vaig haver de fer-me tallar la cabellera que tantes amigues meves m'havien envejat. La fotografia me la va fer el meu germà. Qui sap si no pensava que seria la darrera. Perquè vaig voler morir. I vaig estar ben a prop d'aconseguir-ho.

Sota els ulls s'hi dibuixen unes ulleres profundes. Miro vers la càmera amb un esguard que trenca l'ànima. Miro com si preguntés *per què?* a algú que no podia -o no volia- contestar... Em vaig voler deixar morir. Perquè, segurament, jo no desitjava un amor de carn i ossos: volia un amor *romàntic*. I el meu amor *romàntic* es va acabar.

*

Els meus fills m'ho han repetit infinitat de vegades: "Mare, hauries d'escriure la teva història". I jo no ho he volgut fer mai. Per què hauria d'escriure-la? A qui li interessa una cosa tan personal? Quin bé faria dient que un dia vaig voler-me morir?

D'ençà que vaig sortir d'aquella fondària amarga, he fet el que he pogut per oblidar-ho. Només quan alguna altra angoixa m'amenaçava, em tornava a la memòria allò que mai no s'hauria d'haver esdevingut.

Quan els meus fills m'ho demanaven, em quedava callada. I la tristesa em pujava a la gola com si m'hagués empassat un tros de suro i, així, m'ofegués. Però ells em deien que, per això, precisament per aquesta causa, per treure'm la tristesa de l'ànima, era que havia de fer l'esforç de perbocar-ho tot. Una teràpia, em deien.

Començo, doncs, la teràpia. Ara, que ningú ja no me'n diu res. Ara, que em sembla que ja no m'afecta i que ho puc explicar com si es tractés d'una altra persona. Perquè jo ja sóc una altra persona. Quin dia vaig tornar a renéixer? Això no ho sé.

*

La fotografia data del gener. Quan els arbres són ben despullats. Quan els records dels dies de Nadal -amb la taula parada de festa, amb les neules, amb els torrons- ja s'han esfumat en la boira, en la pluja, en el fred.

Al meu germà sempre li ha agradat la fotografia. I el cinema. I en els primers anys de la seva joventut s'hi va dedicar amb aquella il·lusió ingènua i abrindada de les vocacions incipients. Però massa circumstàncies contràries al seu desig se li van imposar amb tota la seva força. I d'aquesta manera és com va quedar ofegat qui sap si un bon fotògraf. O qui sap si el cineasta que mai no hem tingut.

Jo recordo amb tendresa aquelles ganes d'immortalitzar-ho tot que tenia. Aquell desfici per aturar, en la més bella imatge, algun dels meus gestos inconscients. Miro vers la càmera amb tristesa, sí. Però sembla una tristesa que venint del més enllà vagi cap al més enllà? Talment com si els meus ulls fossin uns ulls intemporals. Els ulls d'una crisàlide.

Vaig començar a sentir molèsties a l'estómac: no podia pair res. Un primer diagnòstic va ser que, com que m'havia aprimat, com que em faltava greix, l'estómac s'havia despenjat del seu lloc i m'havia caigut en una mena de buit. Allò m'ocasionava unes digestions lentes i doloroses. Llavors, amb la poca gana que ja tenia, encara menjava menys.

Mai no havia menjat gaire. Era una manera de protestar quan tenia un problema de desavinença amb l'entorn. I quan no vaig suportar el divorci amb l'existència, en vaig fugir inhibint-me, no menjant. La violència desencadenada, mai no la vaig dirigir contra els altres, sinó que ho vaig fer contra mi mateixa. Però no menjar, a la llarga, significava eliminar-me. Un suïcidi passiu, encara que la paraula ara m'aterroritzi.

El meu era, doncs, un amor que m'anava matant a poc a poc. En mancar-li correspondència, em desesperava, m'entristia, em feia patir. I no és que no ens veiéssim, amb en Pau. Fins i tot hi

havia moments de tendresa, moments que semblaven d'amor autèntic, ple, definitiu, enriquidor. Però en el fons de la meva ànima, quan ens deixàvem, jo sabia que alguna cosa anava malament.

Continuaven les cartes, i els versos compulsius escrits entre classe i classe, per part meva. Per part seva, les pintures i les partitures musicals. Continuaven les excursions, les anades al cinema o al teatre, als concerts. Algun amic o amiga es preocupava pel meu estat de salut, que decreixia a mesura que el temps passava. Hi ha una fotografia en colors pastel amb la portalada gòtica del monestir de Pedralbes al fons, que reflecteix el meu estat d'ànim: miro vers la càmera amb uns ulls velats, com si fos una ànima amb un peu a l'altre món. O un àngel apallissat.

La crisàlide(<http://www.pageseditors.cat/index.php/la-crisalide.html>)

© Teresa Costa-Gramunt

© Pagès Editors